نگاه روز

کسری بودجه مشکل بزرگ چین

سیدعلی عباسی

بدون تردید چین بزرگ‌ترین اقتصاد را از منظر گستردگی و تنوع به خود اختصاص داده و در بسیاری از موارد همتایی برایش متصور نیستیم، تا آنجا که کمپانی بزرگ دنیا یا قطعات محصولات‌شان را در این کشور می‌سازند یا به سفارش آنها خود محصول نهایی شرکت‌های‌شان در چین تولید می‌شود؛ به همین دلیل در منظر اقتصادی بسیاری از اتفاقاتی که در این کشور رخ می‌دهد برای کل جهان حایز اهمیت بوده و اقتصادهای پیشرفته و نوظهور تحرکات اقتصادی این کشور را دنبال می‌کنند. اضلاع اقتصاد چین از هر منظر قابل بررسی و کنکاش است و خوب است که فعالان اقتصادی، به‌ویژه در حوزه سرمایه‌گذاری با نگاه تیزبینی تمام مسائل این کشور شرق آسیا را مورد بررسی قرار دهند تا در بسیاری از معادلات خود با مشکل روبه‌رو نشوند. گفتم معادلات؟! بله، از نظر بنده امروزه همه معادلات؟! اقتصادی در جهان یک‌سوی آن به چین ختم می‌شود و اگر اقتصاددانی به اخبار و اطلاعات اقتصادی چین آگاه نباشد شاید بتوان گفت در گذشته اقتصادی مانده و کمترین تحرک و به‌روزآوری را برای خود در حال رقم زدن است. پس برای آنکه از وضعیت کلی اقتصاد جهان عقب نمانیم همیشه نگاهی به وضعیت اقتصادی چین هم داشته باشیم تا بررسی‌های قدرتمندتری را در اقتصاد بتوانیم رقم بزنیم و مهم است بدانیم بخش مهمی از اخبار و اطلاعات اقتصادی در کشور چین توسط دولت خود این کشور رقم می‌خورد و نشات غیر دولتی ندارد و اتفاق مهمی که این روزها بسیار از اهمیت ویژه برخوردار است کسری بودجه‌ای است که به نظر گریبانگیر این کشور خواهد شد. نکته قابل توجه و بسیار بااهمیت این است که چین بتواند کسری بودجه خود را برای سال ۲۰۱۸ حداکثر تا ۳ درصد نگه دارد. یک مرکز اطلاع‌رسانی دولتی در چین که وابسته به کمیسیون توسعه و اصلاحات آوانس برنامه‌ریزی اقتصادی چین است، عنوان کرد: «در سال ۲۰۱۷ چین توانست با کسری بودجه ۳ درصدی تولید ناخالص داخلی را حفظ کند که نسبت به سال ۲۰۱۶ بدون تغییر بوده است.» این در حالی است که همه اقتصاددانان بر این باورند همین روند باید در اقتصاد چین ادامه پیدا کند و کسری بودجه این کشور نباید از ۳ درصد فراتر برود. زیرا در آن‌صورت برای تامین مالی بسیاری از طرح‌های و پرژه‌های عظیم دولت این کشور به مشکل برخورد خواهد کرد. بسیاری از دانشمندان در حوزه فناوری بر این باورند دولت چین سرمایه‌گذاری بزرگی را در این حوزه انجام داده و بدون شک در صورت بالا رفتن کسری بودجه در این کشور بیشترین آسیب را طرح‌های اینچنینی خواهند خورد زیرا طرح‌هایی برای آینده جهان هستند و مدیریت نیازهای امروز این کشور. دلیل بسیار مهم دیگری را که می‌توان برای عدم این رشد کسری بودجه در سال ۲۰۱۸ چین در نظر گرفت آن باشد که در سال آینده میلادی با افزایش ۱۲ درصدی تامین مالی اجتماعی در این کشور روبه‌رو هستیم که برای به دست آوردن به یک حد نصاب ثابت در اقتصاد باید میزان کسری بودجه توسط دولت را مهار شود. در غیر این‌صورت با یک کسری بودجه بیش از ۳ درصد و افزایش ۱۲ درصدی تامین مالی اجتماعی دولت چین به یک مشکل اساسی برخواهد خورد که نه‌تنها برای سال آینده میلادی بلکه به صورت جاری حداقل تا ۵ سال آینده به دنبال سیاست‌های اقتصادی این کشور خواهد بود و به یک معضل بزرگ برای این کشور تبدیل خواهد شد. البته نباید این نکته بااهمیت نیز فراموش بشود که اگر چین بخواهد در پرداخت بدهی‌های خود دچار مشکل بشود بسیار مهم است که از ۶/۵ درصد تولید ناخالص داخلی عقب نماند. بله تولید ناخالص داخلی اتفاق بسیار مهمی است که می‌تواند به تنهایی بسیاری از مشکلات اقتصاد پیش‌روی چین را حل کند و اگر این سیاست اقتصادی را برای سال میلادی آینده به دست آورد بدون هیچ مشکلی از کسری بودجه عبور خواهد کرد. البته آمارهای رسمی هم جز این را نشان نمی‌دهند. چنانکه در سه ماهه سوم امسال چین توانسته رشد ۶/۸ درصدی را در تولید ناخالص داخلی رقم بزند که این رشد نویددهنده آن است که این کشور بتواند به راحتی برای سال میلادی آینده به رشد ۶/۵ درصدی دست یافته و از معضل کسری بودجه عبور کنند.

کارشناس اقتصادی

ویژه

تولید فولاد مبارکه اصفهان ۳۰ درصد رشد کرد

بهرام سبحانی، مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان گفت: تولید محصولات این مجتمع صنعتی در پنج سال گذشته ۳۰ درصد رشد داشت و روند افزایش تولید در این مجتمع صنعتی از سال ۷۰ تاکنون همچنان صعودی بوده است. وی رشد تولید محصولات فولاد مبارکه در سال جاری نسبت به سال گذشته را ۱۴ درصد اعلام کرد. سبحانی گفت: ظرفیت تولید مجموعه فولاد مبارکه در حال حاضر ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تن است که با راه‌اندازی فولاد سپید دشت و توسعه فولاد هرمزگان به بیش از ۱۳ میلیون تن خواهد رسید. وی با بیان اینکه ظرفیت تولید محصولات مجموعه فولاد مبارکه تا سال ۱۴۰۴ به ۲۵ میلیون تن می‌رسد، افزود: برنامه جامع و مشخصی برای افزایش تولید و رسیدن از رقم ۱۳ میلیون تن به ۲۵ میلیون تن وجود دارد.

با تعرفه‌های جدید آسیاتک
بی‌نهایت دانلود کن...
رهایی از محدودیت ترافیک
آسیاتک
اینترنت یک، آسیاتک
۱۵۴۴
asiatech.ir
دارای مجوز FCP به شماره ۱۶-۹۴-۱۰۰ از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

گزارش

نامه محرمانه رییس سازمان حفاظت محیط زیست به معاون اول درباره آب چه پیامدی داشت؟

انتقال‌های پردردسر

خبرگزاری مهر

سینا قنبرپور

هنوز چهار ماه از روزهایی که نمایندگان مردم خوزستان در مجلس شورای اسلامی در برابر معرفی «حبیب‌الله بیطرف» به عنوان گزینه پیشنهادی وزارت نیرو موضع منفی گرفتند سپری نشده است که نامه محرمانه «عیسی کلانتری» آه از نهاد نمایندگان مردم و دیگر ناظران محیط زیست خوزستان بلند کرد. شاید همان زمان که همه بیطرف را مسوول سدسازی‌ها و مشکلات ناشی از تغییرات اقلیمی در خوزستان و بی‌آبی می‌دانستند، باید نگران منصوب شدن «عیسی کلانتری» به عنوان رییس سازمان حفاظت محیط زیست می‌بودند. حالا عیسی کلانتری در نامه‌ای محرمانه خطاب به معاون اول رییس‌جمهور برنکته‌ای تاکید کرده است که بار دیگر برآتش زیر خاکستری دمیده است.

نمک بر زخم خوزستانی‌ها

احتمالا تا به حال به لطف شبکه‌های اجتماعی فیلم‌های منتشر شده از جلسه اداری ۲۰ آذر در خوزستان که در آن عیسی کلانتری روی صندلی نشسته و نمایندگان مردم خوزستان دوره‌اش کرده‌اند باخبر شده‌اید. همان فیلم‌هایی که در آن نمایندگان خوزستان خطاب به رییس سازمان محیط زیست دولت دوازدهم می‌گویند چرا آن نامه محرمانه را نوشته است و او خونسرد پاسخ می‌دهد: «فکر کرده‌اید من خانم ابتکارم.» گرچه با حرف‌هایی که نمایندگان خطاب به عیسی کلانتری می‌زدند و در آن فیلم‌ها شنیده می‌شد، می‌توان دریافت که رییس سازمان حفاظت محیط زیست خطاب به اسحاق جهانگیری چه نوشته است. غلامرضا شرفی، نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی درمورد اتفاق ۲۰ آذر و چرایی عصبانیت نمایندگان خوزستان از عیسی کلانتری به «اعتماد» گفت: من آن نامه محرمانه که آقای کلانتری به معاون اول رییس‌جمهور نوشته‌اند را دیده‌ام. ایشان نوشته‌اند که خوزستان بیش از حد مورد نیازش آب مصرف می‌کند. شرفی در پاسخ به این پرسش که اساسا چرا رییس سازمان حفاظت از محیط‌زیست باید چنین نامه‌ای به معاون اول رییس‌جمهور بنویسد و در آن چنین اظهارنظری کند توضیح داد: برای ما نیز عجیب است که در استانی که تا همین دو هفته قبل کولر گازی روشن بوده است و طول گرما طاقت‌فرساست، در استانی که ریزگردها امان مردم را بریده‌اند و همه‌چیز آنها را مندرس و غیرکاربردی کرده‌اند و باید مرتب همه‌چیز را شست تا بشود زندگی کرد چگونه آقای کلانتری معتقدند که مردم خوزستان بیش از نیازشان آب مصرف می‌کنند؟! این عضو کمیسیون انرژی مجلس دهم همچنین تاکید کرد: در شرایطی که از یک دهه قبل قرار است در قالب طرح غدیر آب شرب مردم آبادان و خرمشهر تامین شود اما هنوز مردم این دو شهرستان آب شرب ندارند، چگونه است که آقای کلانتری تشخیص داده‌اند که خوزستانی‌ها بیش از نیازشان آب مصرف می‌کنند؟ شرفی همچنین به قیمت تمام شده بشکه‌های ۲۰ لیتری آب شرب در آبادان و خرمشهر اشاره کرد و افزود: جالب است که در همین شرایط که ما در آبادان و خرمشهر باید یک ۲۰ لیتری آب را با ۷ تا ۸ هزار تومان بخریم همین حجم آب در فلات مرکزی به قیمت ۲۰ تا تک تومانی عرضه می‌شود و این اصلا عادلانه نیست. این در حالی است که مردم آبادان و خرمشهر هنوز منتظرند تا رییس دولت نهم و دهم به قولش عمل کند؛ «اگر آب شرب آبادان و خرمشهر تامین نشود همین آقای فتاح وزیر نیرو که اتفاقا مرد خوبی است را در لوله تبدیل به آب می‌کنم».

آیا خوزستان واقعا بیش از مصرفش آب مصرف می‌کند؟

مشخص نیست آقای عیسی کلانتری با چه متر و معیاری به این نتیجه رسیده است که خوزستان بیش از نیازش آب مصرف می‌کند. چیزی که غلامرضا شرفی، نماینده آبادان هم بر آن تاکید می‌کند همین است که ما از معاون اول رییس‌جمهور خواسته‌ایم بدون عجله و با کار کارشناسی موضوع را بررسی و بعد قضاوت کنند. این در حالی است که با وجود تاکید مقام معظم رهبری مبنی بر عملیاتی شدن طرح ۵۵۰ هزار هکتاری کشاورزی در خوزستان این طرح به دلیل نبود آب کافی برای اجرای آن اجرایی نشده و معطل مانده است. دکتر صدیقه ترابی، متخصص آب و رییس سابق کمیته تخصیص آب وزارت نیرو و چندی قبل در گفت‌وگویی و در پاسخ به این پرسش که آیا شما با طرح‌های انتقال آب هم مخالفت کرده‌اید؟ تاکید کرد: ما با طرح کشاورزی ۵۵۰ هزار هکتاری در خوزستان مخالفت کردیم زیرا معتقدیم آب کافی برای این طرح وجود ندارد. دست‌کم نباید این طرح با این شیوه کشاورزی انجام شود و حداقل نباید آن را توسعه دهند. با این توضیح چند پرسش مطرح می‌شود؛ آیا عیسی کلانتری بیش از اطلاعات و آمار دقیق کمیته تخصیص آب وزارت نیرو از میزان استحصال و مصرف آب در خوزستان دارد؟ اینکه اگر قرار به بهینه‌سازی مصرف آب به ویژه در کشاورزی باشد فقط خوزستان است که باید مصرفش را بهینه کند؟

آیا انتقال آب از خوزستان صرف اقتصادی دارد؟

در چهار سال اخیر که موضوع آب به یکی از بحث‌های محوری تبدیل شده است اندیشکده آب به همت اتاق بازرگانی کرمان نشست‌های مختلف کارشناسی در زمینه مدیریت مصرف آب برگزار کرد. یکی از مقاصد طرح‌های انتقال آب نیز همین استان کرمان است. کرمان به آب برای بخش کشاورزی و صنعت نیاز دارد تا آنجا که گفته می‌شود شرکت گل گهر برای تولید فولاد آب چاه‌های کشاورزی منطقه را خریداری کرده است. اما این کار همه نیاز صنعت و کشاورزی کرمان را برطرف نکرده است تا آنجا که طرح انتقال آب از بندرعباس به کرمان مطرح شد. طرحی که براساس آن آب دریا شیرین و پس از پمپاژ به کرمان می‌رسد. در این شیوه برآورد شده است که هر مترمکعب آب بین ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان برای مصرف‌کننده در کرمان آب می‌خورد. حال فرض کنید قرار باشد از خوزستان و با وجود کوه‌های زاگرس با حفر تونل و کانال‌کشی یا لوله‌گذاری آب به دشت مرکزی ایران منتقل شود. چه میزان برق برای پمپاژ آب مصرف خواهد شد و هر مترمکعب آب برای مصرف در کرمان چه مقدار برای دولت تمام می‌شود؟ اینجاست که باید به پرسش «غلامرضا شرفی» نماینده مردم خوزستان در مجلس شورای اسلامی اندیشید؛ «طرح انتقال آب از کرخه به آبادان و خرمشهر در قالب طرح غدیر که قرار بود در یک شیب مثبت آب شرب مردم را تامین کند هنوز کامل نشده است حال آنکه می‌خواهند آب را برای انتقال به فلات مرکزی ایران با شیب منفی و فاصله بسیار پمپاژ کنند. به جز پرسش دیگری در مورد طرح‌های انتقال آب مطرح است؛ آیا به جز آب شرب انتقال آب برای کشاورزی و صنعت به صرفه و اقتصادی هست؟ این پرسش وقتی تامل برانگیزتر می‌شود که به خاطر آوریم «محسن جلالپور» ۳۰ شهریور ۱۳۹۳ به عنوان نایب‌رییس وقت اتاق بازرگانی، معادن و کشاورزی گفت: جای ناراحتی دارد از اینکه در ۵۰ سال گذشته بر اساس قیمت‌های امروز حدود ۸۰ میلیارد دلار آب مصرف کرده‌ایم و تنها ۳۰ میلیارد دلار در آمد از محل صادرات پسته داشته‌ایم.

اگر خوزستانی‌ها نگران انتصاب کلانتری بودند

مرداد گذشته و به هنگام معرفی وزرای پیشنهادی چند جریان اعتراض اجتماعی شکل گرفت. مهم‌ترین آنها فشار سیاسی - اجتماعی بر نمایندگان استان‌های خوزستان و چهارمحال و بختیاری در مجلس ایجاد کرد. این حرکت‌ها که با کانال‌های تلگرامی و کمپین‌های تلگرامی نظیر «صدای پای آب» ماجرای طرح انتقال آب بهشت‌آباد و سدسازی‌های مختلف بر کارون را نقد می‌کردند «حبیب‌الله بیطرف» را هدف حملات انتقادی خود قرار دادند. گرچه نمی‌توان عدم رای اعتماد مجلس به بیطرف را ناشی از فعالیت صرف این حرکت دانست اما کمپین «نه به بیطرف» فرصت طرح مسائلی درمورد مدیریت وزارت نیرو در بحث آب را فراهم کرد. در آن زمان موضوع دیگری نیز مطرح بود و آن اینکه وزیر نیرو باید وزیری محیط‌زیستی باشد. شاید طرح‌کنندگان این شعار که از فعالان محیط زیستی خوزستان و چهارمحالی بودند از این نکته غفلت کردند که رییس سازمان حفاظت محیط زیست هم باید محیط زیستی باشد و چه بسا وزرای صنعت، نفت و جهادکشاورزی هم باید روحیه‌ای محیط زیستی داشته باشند. اینک بیش از هر زمان دیگری اقدام عیسی کلانتری نشان‌دهنده آن است که چه خطری در مورد طرح‌های فاقد مطالعه کارشناسی اقتصاد و محیط زیست را تهدید می‌کند زیرا طرح‌های انتقال آب ساده‌ترین نسخه‌ها برای حل یک مشکل است و عموما اقتصادی هم نیستند. دکتر صدیقه ترابی، رییس سابق کمیته تخصیص آب وزارت نیرو که اینک مشاور معاون وزیر در امور آب است با اشاره به اینکه جغرافیای ایران به دو اقلیم خشک و بیابانی با ۵/۸۴ درصد و اقلیم ۱۴/۵ درصدی مرطوب و نیمه مرطوب این سوال را مطرح کرد و توضیح داد: آیا نخستین راهکار حل مساله ۸۵ درصد از مساحت کشور انتقال آب بوده است؟ نیاییم تصمیم را صرفا در آب بسنجیم. آیا ما برای آن ۸۵ درصد از مساحت کشور که آب نداریم راهکار دیگری برای معیشت و اشتغال نداشته‌ایم؟ رییس سابق کمیته تخصیص آب وزارت نیرو در تشریح این موضوع افزود: تجربه مصر بر همین موضوع عدم انتقال آب اصرار داشت و شکست خورد. در تجربه مصر ۹۵ درصد اقلیم این کشور بیابانی و فقط ۵ درصد در جوار رود نیل غیرخشک بود. کشور مصر سال‌ها در برابر انتقال آب بین حوضه‌ای مقاومت کرد و نتیجه تراکم جمعیت در جوار نیل بود. سال‌ها مصر دنبال این بود که جمعیتش را متمرکز کند و اجازه انتقال آب را ندهد. اما بعد از اصرار بر این موضوع و تمرکز جمعیت در کنار نیل با شرایطی مواجه شد که مجبور شدند علاوه بر انتقال آب امتیازات دیگری بدهند تا جمعیت در نقاط خشک و بیابانی هم ساکن شوند. دکتر ترابی همچنین تاکید کرده است: اتفاقا من هم معتقدم که به این پرسش جواب دهیم؛ چرا باید بیشترین تولیدات و محصولات کشاورزی در استان کرمانی انجام گیرد که کمترین بارش را دارد. این موضوع به آب برنمی‌گردد به این مربوط است که ما می‌خواهیم چه کار کنیم. اشکال ما این است که فکر می‌کنیم مسائل آب را باید درون آب حل کنیم. ما مسائل آب را نمی‌توانیم درون آب حل کنیم.

راهکارهای اقتصادی به جای انتقال آب

احمدعلی کیخا ناظر مجلس در شورای اسلامی و متخصص اقتصاد آب نیز در مورد انتقال آب به مناطقی چون استان کرمان یا فلات مرکزی ایران گفت: حلقه مفقوده در مدیریت کلان آب کشور، این است که طی سال‌های گذشته ما همواره به دنبال راه‌حل‌های فنی بودیم و هستیم در حالی که این تنها راه‌حل نیست و باید به دنبال راه‌حل‌های مبتنی بر بازار و اقتصاد باشیم. کیخا تاکید کرد: در فرآیند تولید محصول باید ارزش تولید نهایی حداقل برابر با قیمت یا هزینه آب باشد؛ اما آیا در شرایط موجود، بازدهی یک مترمکعب آب مصرف شده برابر با هزینه تولید یک مترمکعب آب هست؟ مسلما این محاسبات در فرآیند تولید محصول در کشور ما هنوز جایی ندارد. عضو ناظر مجلس در شورای عالی آب به تجربه‌اش در سازمان حفاظت محیط زیست اشاره کرد و افزود: در زمانی که مسوولیت معاونت طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست را بر عهده داشتم در سفری به کرمان در جلسه‌ای که استاندار کرمان هم حضور داشت طرح‌های انتقال آب از خلیج‌فارس و عمان و سایر حوضه‌های بالادستی به کرمان با هدف تامین آب صنعت مطرح شد؛ طرحی که اجرای آن بنا به اعلام مسوولان استانی ۱۲ هزار میلیارد تومان هزینه نیاز داشت و انجام آن چند سال طول می‌کشید قیمت تمام‌شده هر متر مکعب آب هم از طریق این طرح برای صنعت به گفته ایشان حدود ۶ هزار تومان برآورد شده بود. همانجا مطرح شد که یک مترمکعب آب در زراعتی مثل گندم حدود ۱۰۰ تومان عایدی دارد. حتی اگر در بهترین شرایط ارزش افزوده هر مترمکعب آب هزار تومان باشد یعنی اینکه مقرون به صرفه است که این آب را به بهای بیش از یکهزار و تا سقف ۶ هزار تومان نه چند سال بعد بلکه همین الان خرید و در اختیار بخش صنعت گذاشت. کاری که به‌راحتی با ایجاد بازار آب و بانک آب شدنی است و نیازی به این همه سرمایه و زمان ندارد.

واکنش معاون به اعتراض نمایندگان خوزستان

غلامرضا شرفی نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سئوال اعتماد که آیا به اسحاق جهانگیری مساله برخورد عیسی کلانتری را گوشزد کرده‌اید یا نه گفت: بله موضوع را گفته‌ایم. آقای جهانگیری گفته‌اند که حتما برای تصمیم‌گیری اقدام حساب شده‌ای انجام می‌شود و همه را به صبر دعوت کرده‌اند. این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا نمایندگان خوزستان استراتژی خاصی برای مذاکره با دولت در مورد طرح‌های انتقال آب و حفاظت از رودخانه کارون دارند یا نه نیز توضیح داد: پیگیری مستمر این مساله در دستور کار ما هست. اما مشخصا ما خواستار آن هستیم که این روند نامه‌نگاری‌های محرمانه متوقف شود. چرا باید نامه‌نگاری محرمانه صورت گیرد؟ شرفی همچنین تاکید کرد: ما خواستار کار بدون عجله و اقدامات کارشناسی هستیم زیرا نمی‌خواهیم یک سد گتوند دیگر روی دست جمهوری اسلامی بماند.

ادامه از صفحه اول

امریکا منزوی‌تر از هر زمان

این اجلاس اضطراری با ابتکار مشترک ترکیه و ایران، پس از رایزنی و مکالمه تلفنی حسن روحانی و رجب طیب اردوغان، روسای جمهوری اسلامی ایران و ترکیه برپا شد. حضور گسترده کشورهای اسلامی نشان‌دهنده اهمیت قدس شریف و فلسطین برای امت اسلامی است. این اجلاس اضطراری که درست به فاصله چند روز از اعلام آن به سرعت برگزار شد، حکایت از اهمیت موضوع قدس و سرزمین‌های فلسطینی برای کشورهای اسلامی دارد. در عین حال عدم حضور چند کشور مانند عربستان سعودی، بحرین و مشارکت نازل آنها در سطح هیات‌های دون‌پایه، افشاکننده جهت‌گیری و نگرش مسوولان این دسته از کشورها از یک طرف در مخالفت با آرمان فلسطین و از طرف دیگر همسویی با امریکا و رژیم صهیونیستی است. اقدام نابخردانه دونالد ترامپ، رییس‌جمهور امریکا در اعلام پذیرش قدس به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی و امضای فرمان جابه‌جایی سفارت امریکا از تل‌آویو به قدس اشغالی، موجب شد تا بیش از هر زمان دیگر، کشورهای اسلامی به توطئه‌ای که از سوی استکبار و رژیم صهیونیستی علیه آنها طراحی شده است پی ببرند. از سوی دیگر این اقدام باعث انزوا و رسوا شدن کشورهایی مانند سعودی شد که خود را پشت نقاب خادم‌الحرمین پنهان کرده‌اند. شرایط امروز منطقه خاورمیانه بسیار سیال و ناپایدار است. چناچه کشورهای منطقه به اهمیت این موضوع و حساس بودن شرایط توجه نکنند، به سادگی در دام توطئه مشترک مثلث امریکا، اسراییل و سعودی گرفتار خواهند شد. امریکا که خود را در عرصه‌های مختلف بازنده می‌بیند، از یک سو بر حمایت بیشتر خود از رژیم صهیونیستی کمر همت بسته و از دیگر سو با اجرای سیاست اشغال و تبعیض به گسترش تروریسم در منطقه دامن زده است. در اجلاس اخیر امنیتی در رم، یک ژنرال بازنشسته امریکایی اعلام کرده بود نگرانی بزرگ «مراجعت داعشی‌های اروپایی به کشورهای خود» است؛ معنای پنهان در این جملات این است که امریکا و متحدان غربی‌اش تلاش می‌کنند که داعش همچنان در منطقه خاورمیانه بماند و داعشی‌ها به خانه بازنگردند و به اقدامات تروریستی خود در منطقه خاورمیانه ادامه دهند. در حقیقت تروریسم و حمایت از رژیم صهیونیستی دو روی یک سکه‌اند؛ دو سیاستی که امریکا و هم‌پیمانانش مرموزانه دنبال می‌کنند. مواضع قاطع کشورهای شرکت‌کننده به ویژه رییس‌جمهور اسلامی ایران، حسن روحانی و رییس‌جمهور ترکیه، رجب طیب اردوغان، حاکی از آن است که امریکا بیش از هر زمان اعتبار نداشته خود را از دست داده است و بیش از پیش منزوی شده است. اقدام آقای ترامپ به جز رژیم صهیونیستی و یکی دو کشور دیگر هیچ حامی در جهان نداشت. چنین سطحی از انزوای ایالات متحده امریکا تاکنون کمتر به این وضوح در انظار ملت‌های جهان علنی شده بود. اظهارات اردوغان که تاکید کرد امریکا صلاحیت میانجیگری میان فلسطین و رژیم صهیونیستی را ندارد یا مواضع قاطع حسن روحانی که به صراحت بر غیرقابل اعتماد بودن امریکا و دشمنی این کشور با کشورهای اسلامی انگشت گذاشت، بیش از هر زمان افکار عمومی جهان اسلام و حتی دولتمردان کشورهای اسلامی را به این امر متوجه کرد که سیاست‌های امریکا در منطقه موجب انشقاق نزاع ناامنی و تروریسم شده است. ناخشنودی مقامات امریکایی از آنچه در این منطقه می‌گذرد، نشانه واضحی از پیروزی کشورهای منطقه و استیصال امریکا، رژیم صهیونیستی و سعودی است. آنچه در ترکیه اتفاق افتاد را باید به فال نیک گرفت و چنانچه کشورهای اسلامی به توانمندی و اهمیت وزن خود در دنیای امروز آگاه شوند، بیش از هر زمان می‌توانند در تحولات منطقه تاثیرگذار بوده و سرنوشت منطقه را به نفع امت اسلامی رقم زنند.

انرژی

ایران غایب بازارهای گاز اروپا

دالغا خاتین‌اوغلو - کارشناس حوزه انرژی ایران

طی هفته گذشته اروپا از مذاکرات با ترکمنستان برای واردات گاز خبر داد. قزاقستان نیز کارگروهی مشترک با آذربایجان برای صادرات گاز به اروپا از مسیر آذربایجان و ترکیه تشکیل داد. در این میان، صادرات گاز روسیه به اروپا رکورد تاریخی شکسته و در حالی که مسکو روی دو پروژه خط لوله جدید به اروپا کار می‌کند، یک کارخانه عظیم تولید گاز مایع برای صادرات افتتاح کرد. در این میان آنچه دیده و شنیده نمی‌شود، حضور ایران در مذاکرات صادرات گاز به اروپاست؛ اگرچه مقامات جمهوری اسلامی چندین بار گفته‌اند که فعلا تمرکز کشور بر بازارهای منطقه‌ای و در مرحله دوم بازارهای آسیای شرقی است، نه اروپا.

صادرات گاز ترکمنستان و قزاقستان به غرب

هفته گذشته نماینده ارشد اروپا در امور ترکیه و ترکمنستان اعلام کرد که مذاکراتی با دولت عشق‌آباد برای صادرات گاز به اروپا از طریق آذربایجان آغاز شده است. روسیه و ایران به ترتیب در ابتدای سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ خرید گاز ترکمنستان را متوقف کردند و اکنون تنها چین (حدود ۳۰ میلیارد مترمکعب در سال) و آذربایجان به مقدار اندکی مشتری گاز این کشور هستند. ماه گذشته سایت رسمی ریاست‌جمهوری ترکمنستان اعلام کرد که این کشور آماده صادرات گاز به کشورهای عضو سابق اتحادیه جماهیر شوروی و اروپای شرقی است. مراد آرکایف، رییس شرکت «ترکمن گاز» نیز گفته که این کشور قبلا نیز صادرکننده گاز به روسیه و برخی کشورهای عضو شوروی بود. روسیه در سال ۲۰۰۸ مشتری سالانه ۴۰ میلیارد مترمکعب گاز ترکمنستان بود که طی سال‌های بعد این رقم را به صورت چشمگیر کاهش داد و در سال ۲۰۱۵ به حدود ۴/۵ میلیارد مترمکعب رساند و نهایتا در ابتدای سال گذشته متوقف کرد. ایران نیز سالانه ۹ میلیارد مترمکعب از گاز ترکمنستان را در سال ۲۰۱۶ می‌خرید که از ابتدای سال جاری به خاطر بدهی ۱/۸ میلیارد دلاری به ترکمنستان، دولت عشق‌آباد فروش گاز به ایران را متوقف کرد. ترکمنستان هم‌اکنون سالانه ۱/۶ میلیارد مترمکعب گاز در قالب سوآپ (معاوضه) به مناطق شمال شرق ایران تحویل می‌دهد و ایران نیز به همین میزان گاز تحویل آذربایجان می‌دهد. برای صادرات گاز ترکمنستان به غرب یا باید ساخت خط لوله از دریای خزر به طول ۳۰۰ کیلومتر آغاز شود، یا اینکه این گاز از طریق خاک ایران حمل شود. در هر دو مورد ایران مخالفت خود را اعلام کرده و روسیه نیز با ساخت خط لوله دریایی در خزر مخالف است. راه سوم، صادرات گاز مایع «ال‌ان‌جی» یا گاز فشرده «سی‌ان‌جی» است. عمده تولید گاز ترکمنستان از مناطق شرقی است که با ساحل خزر حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ کیلومتر فاصله دارد و با در نظر گرفتن عرض دریای خزر، باید راهی ۴۵۰۰ هزار کیلومتری طی کند تا به بازارهایی مانند ایتالیا برسد. در این میان هفته گذشته وزیر انرژی قزاقستان اعلام کرد که گزینه صادرات «ال‌ان‌جی» و «سی‌ان‌جی» از طریق آذربایجان به اروپا در حال بررسی است و در این راستا کارگروه مشترکی با دولت باکو تشکیل شده است.

قرار است خط لوله ۳۵۰۰ کیلومتری «دهلیز جنوبی» از سواحل باکو تا ایتالیا در اواخر سال ۲۰۲۰ افتتاح شود و ظرفیت ابتدایی این خط لوله برای انتقال گاز، سالانه ۱۶ میلیارد مترمکعب است که تمامی گاز توسط فاز دوم میدان شاه‌دنیز جمهوری آذربایجان تامین خواهد شد. اما با نصب ایستگاه‌های تقویت فشار با هزینه چندین میلیارد دلار، قابلیت حمل گاز این خط لوله می‌تواند به ظرفیت نهایی آن، یعنی ۳۱ میلیارد مترمکعب در سال برسد. برای راه‌اندازی فاز اول این خط لوله نزدیک ۴۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری لازم است که بیشتر آن انجام و تا قلب ترکیه کشیده شده است. بخش اروپایی این خط لوله نیز بیش از ۵۰ درصد ساخته شده است.

صادرات گاز روسیه به غرب

در این میان روسیه، به عنوان بزرگ‌ترین تامین‌کننده گاز اروپا، صادرات خود به این اتحادیه را به‌شدت افزایش داده و به رقم تاریخی نزدیک ۱۸۰ میلیارد مترمکعب طی ۱۱ ماه سال جاری رسانده است که معادل کل صادرات گاز روسیه به اروپا در ۱۲ ماه سال گذشته است.

روسیه همچنین ساخت دو خط لوله موازی با ظرفیت ۳۳ میلیارد مترمکعب از دریای سیاه به ترکیه را آغاز کرده و اخیرا ساخت این خط لوله در آب‌های تحت مالکیت خود را به اتمام رساند و وارد آب‌های ترکیه شد. این کشور همچنین آماده ساخت «خط لوله دوم جریان شمالی» با ظرفیت ۵۵ میلیارد مترمکعب انتقال گاز از طریق دریای بالتیک به آلمان می‌شود. هر دو پروژه قرار است تا سال ۲۰۱۹ تکمیل شود. در این میان، روسیه چند روز قبل فاز اول کارخانه تولید گاز مایع «یامال» را راه‌اندازی کرد و فازهای دوم و سوم آن نیز سال آینده یا اوایل ۲۰۱۹ راه‌اندازی خواهد شد. ظرفیت تولید گاز مایع این کارخانه ۱۶/۵ میلیون تن در سال (نزدیک ۲۳ میلیارد مترمکعب) است. این پروژه بیشتر برای صادرات گاز به آسیا در نظر گرفته شده است. روسیه همچنین ساخت خط لوله «قدرت سیبری» را تا نیمه تمام کرده و انتظار می‌رود که تا سال ۲۰۱۹ فروش سالانه ۳۸ میلیارد مترمکعب گاز به چین را از طریق این خط لوله ۴۰۰۰ کیلومتری آغاز کند.

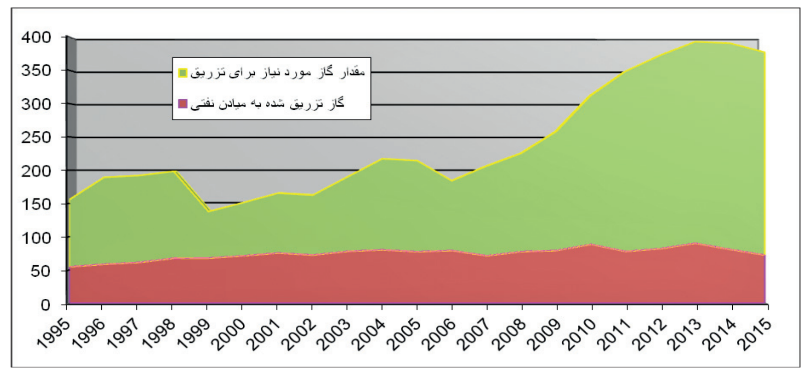

صادرات گاز ایران

ایران فعلا صادرات گاز به ترکیه و عراق را انجام می‌دهد و بنا بر قراردادهای موجود، متعهد به صادرات سالانه ۲۸ میلیارد مترمکعب به این دو کشور است. البته فعلا ایران نیمی از این گاز را صادر می‌کند و تا دو سال آینده و تکمیل خط لوله ششم سراسری در ایران و خط لوله بصره در عراق، به میزان یاد شده خواهد رساند. به هر حال، ایران یک تفاهمنامه صادرات گاز به عمان به میزان ۱۰ میلیارد مترمکعب در سال را نیز دارد که فعلا نه نهایی شده و نه مسیر دقیق خط لوله دریایی برای اتصال ایران به عمان مشخص شده است. خرداد ماه سال جاری مرکز پژوهش‌های مجلس ایران گزارشی منتشر کرد که به هزینه و سود صادرات گاز ایران می‌پرداخت. بر اساس این ارزیابی، فعلا صادرات گاز ایران به اروپا یا از طریق گاز مایع صرفه اقتصادی ندارد. این گزارش هزینه تولید و صادرات گاز مایع را برای بازارهایی با فاصله ۳ هزار تا ۱۲ هزار کیلومتر با ایران، حدود ۱۳/۳ تا ۲۰/۳ سنت برای هر مترمکعب برآورد کرده است. این رقم برای صادرات گاز با خط لوله تا فاصله ۴ هزار کیلومتری کمتر از گاز مایع و برای فواصل دورتر، بالاتر از گاز مایع برآورد شده است.

طبق این گزارش، میزان سود خالص صادرات گاز ایران به بازارهای اروپای شرقی در هر دو سناریو خط لوله یا «ال ان جی» حدود ۳ تا ۱۳ سنت به ازای هر مترمکعب (بسته به قیمت ۵۰ دلاری یا ۱۰۰ دلاری نفت در بازارهای جهانی) برآورد شده است. این گزارش می‌افزاید که در هر دو مورد، سود بسیار اندکی به دست ایران می‌رسد و بهتر است کشور تمرکز خود را به بازارهای منطقه‌ای مانند خاورمیانه و ترکیه معطوف کند. البته این گزارش نمی‌گوید چرا برای نمونه صادرات گاز نیجریه به ترکیه با گذشتن از مسیر دریایی به فاصله بیش از ۱۰ هزار کیلومتر یا صادرات گاز قطر به ژاپن با گذشتن از همین میزان فاصله توجیه اقتصادی دارد، اما برای ایران ندارد. با این وجود، ایران اخیرا قرارداد ۶۰۰ میلیون دلاری با شرکت نروژی برای مایع‌سازی سالانه ۵۰۰ میلیون تن گاز فرآوری شده پارس جنوبی در عرشه کشتی ال‌ان‌جی ساز (FLNG) امضا کرد که انتقادهایی را در داخل ایران به خاطر عدم صرفه اقتصادی آن متوجه دولت کرد.

تزریق گاز به میادین نفتی

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به توجیهی درباره عدم صرفه اقتصادی صادرات گاز اشاره می‌کند که بسیار معقول است. این نکته، نیاز به تزریق سالانه ۹۰ میلیارد مترمکعب گاز به میادین نفتی برای جلوگیری از افت فشار مخازن و تولید نفت است. حدود ۸۵ درصد از میادین نفتی فعال ایران در نیمه دوم عمر خود قرار دارند و سالانه حدود ۸ درصد از تولید آنها به صورت طبیعی کاهش می‌یابد. ایران برای جلوگیری از این افت، سالانه تنها ۲۵ میلیارد مترمکعب تزریق گاز انجام می‌دهد. این گزارش می‌گوید که سود خالص ایران از صادرات گاز به بازارهای منطقه با توجه به قیمت‌های فعلی نفت، معادل ۳۵ درصد از قیمت گاز در بازارهای مقصد است. اما سود خالص صادرات خود نفت حدود ۸۰ درصد از قیمت نفت در بازارهای جهانی است؛ لذا تزریق گاز به میادین نفتی و افزایش تولید نفت بسیار سودمندتر از صادرات گاز است. تولید روزانه نفت ایران از حدود ۶ میلیون بشکه در قبل از انقلاب به حدود ۳/۸ میلیون بشکه در سال جاری رسیده است. ایران با تزریق گاز نه تنها میزان تولید روزانه نفت از میادین یاد شده را افزایش می‌دهد، بلکه ضریب بازیافت (میزان نفت قابل استخراج) این میادین را ۶-۷ درصد افزایش می‌دهد. برای نمونه ۱۷ میدان عمده نفتی ایران در قبل از انقلاب روزانه ۳/۷ میلیون بشکه تولید نفت داشتند که اکنون به نصف کاهش یافته است. در قبل انقلاب، متوسط بازدهی روزانه هر چاه نفتی ایران حدود ۱۲۵۰۰ بشکه بود، اما اکنون به ۱۶۰۰ بشکه کاهش یافته است که علت آن، افت فشار میادین کهنه است. اگرچه در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس اشاره‌ای به این ارقام و واقعیت‌ها نشده است، اما توجیه برتری تزریق گاز به گزینه صادرات بسیار معقول است. نمودار بالا اختلاف میان گاز مورد نیاز برای تزریق و گاز تزریق شده به میادین نفتی ایران طی سال‌های گذشته (بر حسب میلیون مترمکعب در روز) را نشان می‌دهد که بر اساس آمارها و ارزیابی‌های وزارت نفت انجام شده است. این آمارها نشان می‌دهد که ایران باید طی دو دهه منتهی به سال ۲۰۱۵ کلا ۸۳۰ میلیارد مترمکعب تزریق گاز به میادین نفتی انجام می‌داد، اما در عمل حدود یک سوم این میزان را تزریق کرده است. برای سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ نیز سالانه نیاز به تزریق بیش از ۹۴ میلیارد مترمکعب گاز به میادین است، در حالی که طی سال گذشته و جاری این رقم سالانه حدود ۲۵ میلیارد مترمکعب بوده است.

یادداشت

بایدها و نبایدها در نظام آماری کشور

رضامهرآرا

به کارگیری آمارها و داده‌ها در برنامه‌ریزی در دنیا از قدمتی طولانی برخوردار است و امروزه با ورود به عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات و همچنین پیدایی ابزارها و نرم‌افزارهای گوناگون برای انجام تحلیل‌های آماری، کاربرد آمار در امر برنامه‌ریزی، سیاستگذاری و تصمیم‌سازی‌های ملی بیش از گذشته تجلی یافته است و در نتیجه توسعه این علم، اطلاعات و محصولات آماری در حوزه‌هایی نظیر اقتصاد، جامعه‌شناسی، روانشناسی، بازاریابی، بهداشت و درمان و بیمه برای شناخت و بررسی علمی پدیده‌های مجهول و ناشناخته به اشکال مختلف خودنمایی کرده است. در عین حال محصولات و تولیدات آماری مختلف شامل آمار مربوط به نتایج سرشماری در خصوص جمعیت و مسکن، درآمد، تولیدات ملی، میزان شهرنشینی، نرخ طلاق و وضعیت اشتغال همواره منتشر می‌شود که لزوم توجه بیشتر به آمار و ارقام انتشار یافته و به کارگیری آنها در تدوین سیاست‌های توسعه‌ای کشور را می‌طلبد. در حقیقت با بهره‌گیری از این گونه آمارها از سوی برنامه‌ریزان امکان تجزیه و تحلیل دقیق وضعیت اجتماعی کشور و همچنین مشاهده تصویر کلان اقتصاد کشور از رهگذر استفاده از آمار و داده‌های رسمی تولیدشده توسط نهادهای متولی آمار میسر و فراهم می‌شود. به طور نمونه با مشاهده روندهای آماری گوناگون در حوزه آسیب‌های اجتماعی نظیر آمار جرم و جنایت، تعداد پرونده‌های قضایی در کشور و همچنین تعداد خودکشی و معتادان کشور می‌توان وضعیت در حال وقوع پدیده‌های مختلف از نقطه نظر اندازه، شدت و حجم و پراکندگی آن در مقیاس ملی و منطقه‌ای را رصد و پایش کرد و در حوزه اقتصاد و جمعیت هم با بررسی دقیق و موشکافانه اطلاعات آماری در حوزه نرخ تورم، تعداد شاغلین و بیکاران، نرخ زادوولد، حساب‌های ملی، میزان صادرات و واردات، برنامه‌ریزان قادر خواهند بود به پروفایلی دقیق از وضعیت اقتصاد کشور دست یابند و پیداست شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی قادرند به مثابه ابزار جهت‌یاب و مسیریاب روندهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از طریق بازنمایاندن واقعیت‌های مغفول مانده عمل کنند. امروزه رویکردهای جدید در سازمان‌ها و مراکز آماری پیشرفته تولیدکننده آمار در دنیا به سمت گردآوری، تولید، پردازش، استخراج و تحلیل حجم عظیمی از اطلاعات آماری با استفاده از روش‌های داده‌کاوی و کلان داده‌ها به منظور گسترش پایگاه‌های داده کشف دانش، تهیه و پردازش داده‌های باکیفیت و توسعه مدل‌های ویژه برای مدیریت باکیفیت داده‌ها حرکت کرده است که به نظر می‌رسد در آینده در کشور ما هم بتوان برای پایش وضعیت توسعه علم، فناوری و نوآوری در کشور، تحلیل وضعیت بازرگانی و تجارت، سنجش وضعیت آموزش و مهارت دانش‌آموزان و دانش‌آموختگان دانشگاهی، انعکاس وضعیت تولیدات بخش صنعت، آمار کشاورزی و خدمات در کشور، سنجش بهره‌وری و ارزیابی توسعه انسانی و توسعه پایدار، بررسی وضعیت تراز تجارت خارجی و میزان صادرات و واردات، نمایاندن وضعیت بهزیستی و رفاه جامعه و همچنین سنجش سرمایه فکری، اجتماعی و فرهنگی از این شیوها بهره جست که در زمره کارکردهای جدید شاخص‌های برآمده از آمارهای رسمی در دنیای پیچیده امروز به شمار می‌روند. در عین حال در راستای تحقق راهبرد افزایش ظرفیت‌های پژوهشی و تحلیلی نظام آماری بر اساس راهبردهای ۱۴ گانه برنامه ملی آمار در برنامه ششم توسعه کشور و به موازات پیدایش و گسترش تکنیک‌های نوین در آمار و ظهور شاخه جدیدی به نام «علم داده» ضرورت توجه بیشتر به کاوش و جست‌وجوی واقعیت‌ها و رویدادهای قابل پیش‌بینی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی با شناسایی و کشف الگوها و معناهای نهفته و پنهان اجتماعی و اقتصادی از دل خیل عظیم آمارها و همچنین استفاده از داده‌های غنی و پربار برای نظام تصمیم‌گیر در کشور بیش از پیش احساس می‌شود که با ارایه تجزیه و تحلیل‌های توصیفی و تجویزی و ارایه تفسیرها و استنتاج‌های روشنگرانه به این امر جامه عمل پوشانده خواهد شد. از طرف دیگر با توجه به اهمیت روزافزون آمارهای رسمی ضروری است اعداد و ارقام و اطلاعات آماری منتشر شده با نگاهی عمیق‌تر و ژرف‌تر از سوی مسوولان کشور توجه شود تا بتوان در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی نیز یک سنجه درخوری برای تحلیل نتایج طرح‌های آماری ارایه داد از همین رو نظر به اینکه در آستانه تدوین سومین برنامه ملی آمار قرار داریم در سال جاری ضرورت دارد با به کارگیری تکنیک‌های آماری جدید در توصیف و تبیین تخصصی‌تر آمارها گام‌های جدی‌تر و استوارتر برداشت تا بتوان با کشف و شناسایی روندهای در حال تغییر اجتماعی و اقتصادی همراه با ارایه تفسیر و تاویل‌های عینی، علمی و معتبر از سوی صاحبنظران و پژوهشگران مختلف نوزایشی آماری را در عرصه نظام آمار و برنامه‌ریزی کشور رقم زد که به نظر می‌رسد افزایش توان در ارایه تحلیل‌های آماری توسط خبرنگاران و نویسندگان رسانه‌ها راهگشای این مسیر باشد. در مقابل گهگاه اخباری به استناد آمار مرکز آمار در خصوص موضوعات مختلف در رسانه‌های کشور انتشار می‌یابد که نمایانگر تفسیرها و تحلیل‌های ناصواب از نتایج طرح‌های آماری است به طوری که با به کارگیری تکنیک‌های مختلف نظیر اغراق و غلو، ایجاد ابهام و کلی‌گویی یا بدون پرداختن دقیق به جزییات آن و عدم ارایه استدلال‌های مستند و همچنین خلق شوک‌های آماری، موجی از تردید و شبهه نسبت به صحت آمارها در جامعه به راه می‌افتد که طبیعی است این شکل ناهمگون ظهور و بروز آمارها از عدم پردازش صحیح و دقیق آمارهای منتشره ناشی می‌شود که این موضوع به کم‌اعتمادی و سخت‌باوری افکار عمومی نسبت به صحت آمارهای تهیه و تولید شده توسط مراکز آماری منجر شده است که قاعدتا نتیجه این وضعیت به فقدان ساماندهی کافی و چندگانگی آمارها در کشور دامن زده است. رسانه‌های کشور می‌توانند با تعمق و واکاوی بیشتر در محتوای ساختاری آمارهای منتشره و همچنین پررنگ‌تر و برجسته کردن برخی از یافته‌های مهم آماری در بخش‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی و اجتماعی در نیل به نظام آمار و برنامه‌ریزی پیشرفته در کشور کمک شایانی کنند.

در طول این سال‌ها نظام آماری کشور با افت و خیزهای فراوانی در خصوص تعیین مرجعیت آماری، تعاریف بیکاری، موازی‌کاری‌های نهادهای تولیدکننده آمار، ادعای محسوس نبودن نرخ تورم و رشد اقتصادی افکار عمومی را تجربه کرده است. اکنون و در این برهه زمانی حساس که در آستانه تصویب سومین برنامه ملی آمار کشور با همکاری دستگاه‌های اجرایی قرار داریم به نظر می‌رسد مرکز آمار ایران با همکاری سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های تولیدکننده آمار قادر خواهد بود با به کارگیری فناوری‌های نوین به سنجش سطح پیشرفت و توسعه کشور در موضوعات علم، فناوری و نوآوری و پایش شاخص‌های آموزشی و سطح صنعتی شدن و سایر اطلاعات مورد نیاز و مهم کشور را با همگرایی و همسویی سایر دستگاه‌های اجرایی کشور را با موفقیت انجام دهد همچنین در راستای پیاده‌سازی و تحقق نظام آماری مدرن، رفع تناقضات و اختلاف‌های آماری موجود میان دستگاه‌های تولیدکننده آمار در کشور، تولید، ثبت و انتقال لحظه‌ای اطلاعات و ایجاد سامانه‌های آماری شبکه‌ای، دریافت داده‌های دستگاه‌های اجرایی کشور و ورود آن به دیتا سنتر مرکز آمار از الزامات مهم به شمار می‌رود که با شکل‌گیری این سامانه آماری یکپارچه ثبتی مبنای پیشرفته، در آینده‌ای نزدیک شاهد نظام آماری با کیفیت مطلوب، پویا، کارآمد و مبتنی بر داده‌های شبکه‌ای همساز و منسجم در کشور خواهیم بود.

کارشناس اقتصادی

ویژه

بانک پاسارگاد از نفرات برتر کنکور سراسری سال ۱۳۹۶ تقدیر کرد

بانک پاسارگاد برای دهمین سال متوالی، از نفرات برتر آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ تقدیر به عمل آورد. در این مراسم به نفرات اول در هر پنج رشته تحصیلی ۲۵ هزار سهم، به نفرات دوم ۱۷ هزار و ۵۰۰ سهم و به نفرات سوم ۱۲ هزار و ۵۰۰ سهم بانک پاسارگاد اهدا شد. همچنین برگزیدگان تا هر مقطعی که در داخل کشور ادامه تحصیل دهند بورسیه بانک خواهند بود و ماهانه مبلغ ۶۶۰ هزار تومان دریافت خواهند کرد. در این مراسم حضرت آیت‌الله دکتر سیدمصطفی محقق‌داماد رییس هیات امنای دانشگاه خاتم طی سخنانی، ضمن تفسیر آیات شریفی از قرآن کریم گفت: کار بزرگ برای انسان خشیت می‌آورد. هر چه علم بیشتر باشد، انسان بیشتر در برابر عظمت خدا سر فرود می‌آورد. عالمان خشیت دارند، یعنی دلی نرم پیدا می‌کنند. وی در خصوص اهداف والای دانشگاه خاتم ادامه داد: دانشگاه خاتم ایده‌ای در دل مدیریت محترم این مجموعه است و ان‌شاءالله به این امید می‌رسد که استنفوردی در داخل کشور ایجاد شود. چراکه در تحقق این هدف از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کنند. وی تصریح کرد: نمونه‌ای از این توجه، تقدیر و حمایت از برگزیدگان کنکور سراسری است. در کشور، متاسفانه از استعدادها و توانمندی‌ها قدردانی نمی‌شود و امیدواریم همه افرادی که در کشور توانایی دارند، به دنبال استعدادهای برتر کشور باشند و در حد توان از این استعدادها حمایت کنند. وی در پایان افزود: پیامبر اکرم(ص) در آخرین روزهای عمرشان فرمودند من برای فقر امتم در آینده نگران نیستم، بلکه نگران سوءمدیریت هستم. اگر مدیریت خوب باشد، فقر وجود نخواهد داشت. در ادامه مراسم، دکتر سهراب‌پور قائم‌مقام بنیاد ملی نخبگان، ضمن تقدیر از بانک پاسارگاد و دکتر مجید قاسمی مدیرعامل بانک به دلیل حمایت‌های بی‌دریغش از علم در کشور گفت: دکتر قاسمی در مسیر خوبی حرکت کرده‌اند که قدردانی و حمایت از برگزیدگان را در پی دارد. وی در خصوص دانشگاه خاتم و هدف رییس این دانشگاه تاکید کرد: دکتر قاسمی رییس دانشگاه خاتم، این استنفورد را در ایران می‌سازد. ایشان توانمندی بالایی دارند و خوش‌فکر هستند. رییس کمیسیون فنی

و مهندسی فرهنگستان علوم ادامه داد: بنده ۱۳ سال رییس دانشگاه شریف بوده‌ام و پس از آن ۷ سال در بنیاد ملی نخبگان مشغول بوده‌ام. حمایت ما در این بنیاد بیشتر در حوزه دانشجویی بوده است و اکنون وظیفه ما کمک به اشتغال این نخبگان است. تمام ارگان‌ها در حال تلاش برای ایجاد شغل هستند. همچنین در مقاطع پایین‌تر هم، استعدادیابی آغاز شده است. خوشبختانه بسیاری از این نخبگان در حال حاضر در بخش‌های مختلف کشور مشغول خدمت هستند. دکتر قاسمی مدیرعامل بانک پاسارگاد نیز در این مراسم ضمن تبریک به برگزیدگان کنکور سراسری گفت: هدف ما در دانشگاه خاتم، عبور از دانشگاه استنفورد است و امیدواریم پرچمی که ما به دست گرفته‌ایم در دست عزیزان هیات‌علمی ما ادامه پیدا کند. وی ادامه داد: در همین سال‌ها، نگاه بلند اعضای هیات‌علمی در فعالیت‌های دانشگاه نمود پیدا کرده است. دانشگاهی که با تغییر و تحول در سال ۹۰، ظرف مدت ۴ سال از یک موسسه آموزش عالی با تمام سختگیری‌های وزارت علوم در ارتقای موسسات، به دانشگاه تبدیل شد. دکتر قاسمی در خصوص تقدیر از نفرات برتر کنکور سراسری تصریح کرد: ما به ازای تشویق و تکریم، هیچ‌گونه تعهدی از این عزیزان نمی‌گیریم و ایشان آزاد هستند که هر جا مایل باشند به اشتغال بپردازند. رییس دانشگاه خاتم با اشاره به برخی از دوره‌های برگزار شده داخلی و بین‌المللی در دانشگاه خاتم افزود: در سال جاری ما با همکاری دانشگاه سوربن فرانسه دوره بسیار تخصصی را برگزار کرده‌ایم که در این دوره فشرده ۶۰ واحد درسی در دانشگاه خاتم و ۶۰ واحد درسی در فرانسه ارایه می‌شود. همچنین رشته اقتصاد نظری را با همکاری نخبگان‌مان که به کشور بازگشته‌اند، آغاز کرده‌ایم. وی تاکید کرد: ما باید زیرساخت‌های مناسبی را برای بازگشت نخبگان به کشور فراهم کنیم. می‌توانیم با مدیریت بهتر منابع محدود، امکانات خوبی را در اختیار این عزیزان قرار دهیم. سرمایه‌های اصلی کشور، سرمایه‌های انسانی هستند. ما در بانک پاسارگاد نیز به این موضوع اعتقاد داریم. بنابراین از عزیزان نخبه با رتبه‌های بالا حمایت می‌کنیم. دکتر قاسمی در پایان با اشاره به گوشه‌ای از موفقیت‌های بین‌المللی بانک پاسارگاد تصریح کرد: کسب عنوان بانک برتر ایران، برای سومین سال متوالی طبق ارزیابی موسسه معتبر یورومانی، بانک برتر ایران در سال ۲۰۱۶ و همچنین بانک برتر اسلامی در سال ۲۰۱۷، طبق بررسی موسسه معتبر بنکر بخشی از موفقیت‌های بین‌المللی بانک پاسارگاد است. این توفیقات با تلاش شبانه‌روزی همکاران مسوول و متعهد ما به دست آمده است. شما فرزندان عزیز نیز با تلاش بسیار، باید پله‌های موفقیت را طی کنید. رتبه سوم کنکور سراسری سال ۸۷: در بانک پاسارگاد گوش‌های شنوای بسیاری برای شنیدن دغدغه‌های نخبگان وجود دارد در ادامه مراسم، ساناز یوسفی، رتبه دوم رشته علوم انسانی کنکور سال ۸۷ گفت: در بانک پاسارگاد گوش‌های زیادی هست که دغدغه‌های ما را بشنوند. حمایت‌های معنوی بانک هر ساله تداوم داشته است. این بانک به عنوان نهادی که هیچ منفعت و چشمداشتی ندارد، به طور مستمر در تقدیر و حمایت از برگزیدگان کنکور سراسری گام برداشته است.

وی ادامه داد: تاسیس دانشگاه خاتم با چنین کیفیتی نشان از آن دارد که مدیران این مجموعه گام‌های بزرگی در جهت رشد و توسعه پایدار کشور برداشته‌اند. یوسفی تصریح کرد: ما قول می‌دهیم که هیچگاه فارغ از تحصیل نمی‌شویم و تا جایی که توان داریم برای رشد کشور گام برمی‌داریم. ما یاد گرفته‌ایم که باید دغدغه مردم را داشته باشیم و توفیق این خدمت نصیب بندگان خاص خدا می‌شود.

چه خبر از اقتصاد

از نقش بخش خصوصی در اقتصاد تا بدهی دولت

اخبار اقتصادی دیروز باز هم همچون روزهای گذشته حول محور تحلیل‌های مختلف از لایحه بودجه گذشت. اخباری که از پیشنهادات مختلف برای قیمت بنزین شروع شده و تا شرعی بودن گوشت روسی که روز سه شنبه خبر آن منتشر شده بود ادامه یافت. با این حال در راس اخبار اقتصادی می‌توان از درخواست رییس سابق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در دولت اصلاحات صحبت کرد که از دولت خواسته است تا سهم بخش خصوصی از اقتصاد را افزایش دهد. در عین حال پیش بینی رشد ۱۰ درصدی قیمت دلار نیز از اخبار قابل توجه روز گذشته بوده است.

دولت کمبود بودجه عمرانی را با مشارکت بخش خصوصی جبران کند

حمیدرضا برادران شرکا، اقتصاددان و رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در دولت اصلاحات درمورد تاثیرات و دلایل کاهش بودجه عمرانی کشور، گفت: معمولا در سیستم بودجه‌بندی ایران، در خصوص بودجه عمرانی، لابی‌گری بیش از هر مورد دیگری کارآیی دارد. به عنوان نمونه یک نماینده مجلس، بر اساس توجیهاتی که دارد، راه‌اندازی پروژه‌ای را در حوزه انتخاباتی‌اش مناسب ارزیابی می‌کند. بر همین اساس باید گفت که دولت در برنامه عمرانی خود، معمولا برنامه خاصی ندارد تا اولویت‌های عمرانی را مشخص و معین کند و آن را در لایحه بودجه اعمال کند. وی با اشاره به رویکرد کشورهای پیشرفته در قبال پروژه‌های عمرانی و مقایسه آن با ایران گفت: در حال حاضر، چند سالی است در دنیا ایده جدیدی در مورد پروژه‌های عمرانی به راه افتاده و از قضا موثر هم واقع شده است. وی در پاسخ به این سوال که چرا در حالی که کل بودجه کشور حدودا ۶ درصد رشد داشته است، اما شاهد کاهش ۱۵ درصدی در بخش بودجه عمران هستیم، گفت: این همان قسمت غم‌انگیز قصه است و نشان از این دارد که دولت در حال بزرگ شدن است و بودجه‌های جاری در حال غلبه بر بودجه عمرانی هستند. در سال‌های گذشته نیز اگر رقمی برای بودجه عمرانی در نظر گرفته شده، دولت ناگزیر شده در پایان سال، عمده این بودجه عمرانی را به سمت بودجه جاری تغییر مسیر بدهد و آن را در بخش‌های جاری هزینه کند. در حقیقت این بودجه به بخش عمرانی تخصیص داده نمی‌شد. برادران شرکا با اشاره به ضعف بخش خصوصی و تاثیر آن بر روال پروژه‌های عمرانی ایران گفت: ما نیاز داریم که بخش خصوصی خود را تقویت کنیم. در این زمینه، چند کار مناسب باید انجام دهیم. یکی اینکه باید فضای کسب‌وکار و شرایط اقتصادی کشور و روابط بین‌المللی را به نوعی تغییر بدهیم که سرمایه‌گذار خارجی را جذب کنیم. اعتماد آنلاین

۱۰ میلیارد دلار از دولت طلب داریم

عبدالله عبداللهی، فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا از طلب ۳۰ هزار میلیارد تومانی (۱۰ میلیارد دلار) این قرارگاه از دولت خبر داد. ستاره خلیج فارس از ۱۰ روز پیش بنزین یورو ۵ تولید می‌کند. قرارگاه خاتم در دوران دفاع مقدس در حوزه‌های مهندسی رزمی نقشی بی‌بدیل ایفا کرد و پس از جنگ تحمیلی مقرر شد از این تجهیزات و نیروی انسانی قرارگاه استفاده شود. طبق اصل ۱۴۷ قانون اساسی، این مجموعه برای کمک به دولت و آبادانی کشور ایجاد شد. وی با بیان اینکه دوره حیات قرارگاه بر چهار مرحله استوار است، اظهار داشت: بازسازی پس از هجمه دشمن، سازندگی، توسعه مسوولیت‌پذیری و تجربه‌اندوزی، انحصارشکنی، رصد گلوگاه‌ها و الگوآفرینی، طراحی و اجرای پروژه‌های بزرگ نظیر پروژه‌های پالایشگاهی، سد، راه‌آهن، بنادر و خطوط انتقال از این موارد است. فارس